

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет**

Кафедра психіатрії, наркології та медичної психології

«УЗГОДЖЕНО» Гарант освітньо-професійної програми «Медсестринство» « 28 » серпня 2024 року	«ЗАТВЕРДЖЕНО» Голова вченої ради медичного факультету Протокол від 30 серпня 2024 № 1
---	---

СИЛАБУС

**ОСНОВИ ЗАГАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА
ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ**
обов'язкова навчальна дисципліна

рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність
спеціалізація
кваліфікація освітня
професійна кваліфікація
освітньо-професійна програма
форма навчання
курс та семестр вивчення навчальної
дисципліни

перший (бакалаврський)
22 «Охорона здоров'я»
223 «Медсестринство»
01 Медсестринство
Бакалавр медсестринства
сестра медична/брат медичний
Медсестринство
денна
I курс, 1 семестр

«УХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри
психіатрії, наркології та медичної психології
Протокол від 28 серпня 2024 №1

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	д.мед.н., професор Васильєва Ганна Юріївна
Профайл викладача (викладачів)	https://psychiatry.pdmu.edu.ua
Контактний телефон	Кафедра психіатрії, наркології та медичної психології, Полтавська обласна клінічна психіатрична лікарня ім.О.Ф.Мальцева вул.Медична, 1, тел.(0532) 50-62-05, (0532) 64-81-60. Полтавський державний медичний університет, вул. Шевченка 23, морфологічний корпус, Навчально-науковий центр ментального здоров'я, каб.№ 206, тел. (050) 5651555
Е-mail:	h.vasylieva@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://psychiatry.pdmu.edu.ua

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів/ годин – 4 / 120, із них:

Лекції (год.) – 8

Семінари (год.) – 16

Практичні (год) - 16

Самостійна робота (год). – 80

Вид контролю ПМК

Ознаки навчальної дисципліни

Характер дисципліни обов'язкова

Рік навчання I

Семестр 1

Політика навчальної дисципліни

При організації освітнього процесу в ПДМУ викладачі та здобувачі вищої освіти діють відповідно до:

- «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті»;
- «Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету»;
- «Правил внутрішнього розпорядку для студентів Полтавського державного медичного університету»;
- «Положення про організацію та методика проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті»;
- «Положення про організацію самостійної роботи студентів в Полтавському державному медичному університеті»;
- «Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти Полтавського державного медичного університету»;
- «Положення про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти ПДМУ»;
- «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти» та ін.

З вищепереліченими положеннями можете ознайомитися за адресою <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenty>. Під час навчання на кафедрі нервових хвороб здобувач вищої освіти повинен дотримуватись правила поведінки прийнятих в ПДМУ. Здобувач ПДМУ, як майбутній лікар, повинен мати високий рівень культури поведінки, поводити себе гідно, тактовно, зберігати витримку і самоконтроль як під час навчання на практичних заняттях, так і під час роботи з пацієнтами у відділенні. Здобувачі вищої освіти зобов'язані приходити на заняття своєчасно, відповідно до розкладу занять. Не допускається порушувати графік навчального процесу і допускати невиконання навчального плану та індивідуального навчального плану, запізнюватись на заняття, пропускати заняття без поважних причин. Пропущені заняття підлягають обов'язковому відпрацюванню для всіх здобувачів освіти незалежно від джерел фінансування їхнього навчання. Здобувач вищої освіти в ПДМУ відпрацьовує пропущені аудиторні заняття незалежно від причини пропуску, в електронних класах № 1, № 2, № 3, згідно з графіком роботи, у відповідності до «Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті». Під час перебування на кафедрах та клінічних базах учасники навчального процесу повинні дотримуватися вимог до зовнішнього вигляду осіб, котрі працюють і навчаються в університеті, бути одягненими у відповідну медичну форму. Здобувачам вищої освіти забороняється протягом заняття виходити з аудиторії без дозволу викладача, користуватись під час занять мобільним телефоном і іншими засобами зв'язку та отримання інформації без

дозволу викладача, займатись сторонньою діяльністю, відволікати інших студентів та заважати викладачу. Під час перебування на клінічній базі та на прилеглих територіях учасникам навчального процесу забороняється палити. Під час вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватись правил академічної доброчесності, яка передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Навчальна дисципліна «Основи загальної психології та психологія професійного спілкування» розпочинає вивчення психічної діяльності людини, зупиняючись на нормальному рівні функціонування психічних процесів людини; закладає основи пізнання здобувачами освіти психіки хворої людини, формування здорового способу життя та профілактики порушення психічних функцій в процесі життєдіяльності; закладає основи для вивчення студентами психіатрії, наркології та інших клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами; забезпечує формування умінь застосовувати знання з медичної психології в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності; закладає основи пізнання психології хворої людини, формування здорового способу життя та профілактики порушення психічних функцій в процесі життєдіяльності та при різних захворюваннях.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити - вивчення навчальної дисципліни «Основи загальної психології та психології професійного спілкування» орієнтується на базових знаннях з навчальних дисциплін, здобутих на попередніх етапах здобуття освіти. Організація роботи здобувачів освіти передбачає формування понятійно-категоріального масиву інформації з кожної теми, практичної роботи, контрольних питань та самостійних завдань, а також розв'язання проблемних наукових задач та ситуацій.

Постреквізити – в результаті вивчення дисципліни «Основи загальної психології та психології професійного спілкування» здобувачі першого бакалаврського рівня вищої освіти можуть використовувати результати навчання, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання з загальної психології в процесі подальшого вивчення дисциплін: психічне здоров'я, основи профілактичної медицини, медсестринство у внутрішній медицині, медсестринство в хірургії, медсестринство в педіатрії, медсестринство в акушерстві та гінекології, медсестринство в неврології, медсестринство в психіатрії та наркології, медсестринство в онкології,

медсестринством сімейній, паліативній та хоспісній медицині, посттравматичні стресові розлади та вміти надавати психологічну допомогу і підтримку.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

Мета навчальної дисципліни «Основи загальної психології та психологія професійного спілкування» впливає із цілей освітньої-професійної програми підготовки випускників вищого медичного навчального закладу та визначається змістом тих системних знань та умінь, котрими повинен оволодіти здобувач освіти.

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи загальної психології та психологія професійного спілкування» є забезпечення здобувачів вищої освіти знаннями з загальної психології на основі теоретичних знань, озброїти вміннями і навиками визначення психологічного контексту в умовах практичної діяльності. В процесі вивчення дисципліни здобувачів вищої освіти повинні засвоїти основні категорії загальної психології, історичні передумови і перспективи розвитку психології, її напрями та галузі, структуру, задачі та методи науки, її міждисциплінарні зв'язки з іншими науками, а також психологічні особливості всіх учасників лікувально-реабілітаційного процесу.

Метою вивчення дисципліни «Основи загальної психології та психологія професійного спілкування» є формування медико-психологічних вмінь проведення лікувально-діагностичного та реабілітаційного процесу, навичок психічної саморегуляції власного психоемоційного стану, що є важливим елементом професійної підготовки та майбутньої професійної діяльності.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Основи загальної психології та психологія професійного спілкування» є формування у здобувачів освіти системи психологічних знань; оволодіння основними категоріями та поняттями загальної психології; інтегрування знання про особистість та психологічні особливості хворої людини в лікувально-діагностичному та реабілітаційному процесі, що надзвичайно важливо в практичній діяльності.

Компетентності та програмні результати навчання

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері медсестринства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 09. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 11. Здатність працювати в команді.

	ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК.03.Здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками. СК.04.Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки. СК.07.Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта. СК.08.Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини. СК.18.Здатність здійснювати психоедукацію і підтримку особи та членів її сім'ї.
Програмні результати навчання(ПРН)	ПРН 6. Забезпечувати здоровий мікроклімат в колективі. ПРН 21. Демонструвати вміння ефективної професійної комунікації в усній, письмовій формах українською та англійською мовами для реалізації академічної мобільності, ефективного обміну професійною інформацією.

Результати навчання для дисципліни:

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Основи загальної психології та психологія професійного спілкування» здобувач освіти повинен знати:

- психологія як наука, історія формування психологічних знань;
- зв'язок психології з іншими дисциплінами;
- головні проблеми та завдання психології на сучасному етапі розбудови нашого суспільства;

- методи загальної психології;
- закономірності формування та властивості психічної діяльності;
- психологічні якості особистості, властивості особистості, темперамент, характер;
- психічні процеси в нормі та патології;
- Фізіологічні основи психічних процесів, станів та властивостей особистості
- критерії ясної свідомості
- Основні методи психологічного дослідження
- Роль індивідуально-типологічних властивостей в діяльності та поведінці
- Прояви різних типів темпераменту та характеру
- Структуру особистості
- Психологічні особливості хворої людини
- Особливості професійного спілкування

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Основи загальної психології та психологія професійного спрямування» здобувач освіти повинен вміти:

- Застосовувати професійні знання; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі академічного або професійного спрямування.
- Знаходити рішення у професійній діяльності, мати достатню компетентність в методах самостійних досліджень, бути здатним інтерпретувати їх результати.
- поглиблювати базові знання за допомогою самоосвіти, демонструвати уміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег, демонструвати здатність обміну досвідом з іншими спеціалістами.
- Виявляти, узагальнювати та вирішувати проблеми, що виникають в процесі професійної діяльності та формувати почуття відповідальності за виконувану роботу.
- Застосовувати правила біоетики та біобезпеки у своїй фаховій діяльності.
- Координувати, модифікувати і комбінувати різні методи дослідження з метою виконання типових і нетипових професійних завдань. Визначати психологічний стан пацієнта
- Пояснювати особливості прояву психічних пізнавальних процесів, емоційно-вольової сфери особистості в реабілітаційному процесі
- Визначати індивідуально-типологічні властивості особистості за їхніми проявами у діяльності та спілкуванні.
- Орієнтуватись в спектрі проблем, що виникають внаслідок соматичних та психічних розладів в сестринському процесі;
- Діагностувати психічний стан пацієнтів;
- Розробляти стратегію і тактику психологічної допомоги та підтримки;
- Володіти деякими варіантами першої психологічної допомоги
- Вести професійну комунікацію.

Зміст програми навчальної дисципліни

Тематичний план лекцій

№ п\п	Тема лекції	К-ть годин
1	Психологія як наука, її предмет, методи та завдання. Місце психології в системі інших наук. Галузі психології. Загальна психологія. Психічні процеси. Психологія пізнавальних процесів. Поняття про відчуття. Класифікація відчуттів. Поняття сприйняття. Поняття про увагу, її основні властивості. Поняття про пам'ять. Функції та теорії пам'яті. Поняття про процес "мислення", його особливості. Мова і інтелект: загальні характеристики. Психологія емоційно-вольової сфери. Поняття про емоції, їх особливості. Воля: характеристика вольових дій і їх розвиток.	2
2	Психологія особистості. Поняття про темперамент. Властивості темпераменту. Поняття про характер. Історія його вивчення. Загальна характеристика особистості. Генетичні, вікові й статеві особливості особистості. Соціалізація особистості. Психологічний захист особистості.	2
3	Внутрішня картина хвороби, типи хворих. Класифікація основних типів ставлення до хвороби.	2
4	Психологія лікувально-діагностичного процесу. Спілкування у рамках лікувального/медсестринського процесу. Конфлікти в медичному середовищі. Психологія медичного працівника. Поняття про «професійна деформація», «медсестринський обов'язок», «лікарська таємниця» та «лікарські помилки».	2
	Разом	8

Тематичний план семінарських занять

№ п\п	Назва теми	К-сть годин
1.	Психологія як наука, її предмет, методи та завдання. Місце психології в системі інших наук. Галузі психології. Загальна психологія. Історія формування психологічних знань. Зв'язок психології з іншими дисциплінами.	2
2.	Виникнення і розвиток психіки і свідомості. Діяльність. Психічні процеси. Психологія пізнавальних процесів. Відчуття. Поняття про відчуття. Фізіологічне підґрунтя відчуттів. Класифікація та різновиди відчуттів. Загальні властивості відчуттів.	2
3.	Сприйняття. Поняття сприйняття. Функції, загальна характеристика образу сприйняття та його процесуальність. Теорії та методи дослідження сприйняття. Властивості та види	2

	сприйняття	
4.	Пам'ять. Поняття пам'яті та її теорії. Фізіологічне підґрунтя пам'яті. Процеси пам'яті. Різновиди пам'яті. Пам'ять та організація знань. Індивідуальні особливості пам'яті. Шляхи розвитку пам'яті.	2
5.	Мислення. Поняття мислення. Теорії мислення. Розумові дії та операції мислення. Форми мислення та його різновиди. Процес мислення та розуміння. Індивідуальні особливості мислення. Мислення та інтелект. Індивідуальні особливості інтелекту. Теорії інтелекту.	2
6.	Увага. Поняття уваги. Фізіологічне підґрунтя уваги. Теорії уваги. Методи дослідження уваги. Основні властивості та види уваги	2
7.	Загальна характеристика емоцій. Розуміння емоцій. Класифікація емоцій. Експресивний компонент емоційного реагування. Характеристика видів емоційного реагування. Теорії емоцій. Роль і функції емоцій у керуванні поведінкою та діяльністю. Розуміння та ідентифікація емоцій. Керування емоціями.	2
8.	Воля. Поняття волі та її функцій. Вольові дії. Локус контролю. Фази та ознаки вольових дій. Вольові якості. Здібності. Поняття здібностей та їхнього розвитку. Види здібностей. Розвиток здібностей.	2
Разом		16

Тематичний план практичних занять

№ п\п	Назва теми	К-сть годин
1.	Психологія особистості. Темперамент. Характер. Загальна характеристика особистості. Генетичні, вікові й статеві особливості особистості. Соціалізація особистості. Поняття соціалізації. Особливості, умови й механізми соціалізації. Процес соціалізації.	2
2.	Психологічний захист особистості. Загальне уявлення про «психологічний захист» і його функції. Різновиди психологічного захисту та їхня характеристика. Використання психологічного захисту в життєдіяльності.	2
3.	Внутрішня картина хвороби, типи хворих. Класифікація основних типів ставлення до хвороби.	2
4.	Психологія медичного працівника. Поняття про «професійна деформація», «медсестринський обов'язок», «лікарська таємниця» та «лікарські помилки».	2
5.	Психологія лікувально-діагностичного/медсестринського процесу. Спілкування у рамках лікувального процесу. Міжособистісна комунікація, її функції, види та форми. Психологічні особливості вербальної комунікації. Комунікативні бар'єри спілкування.	2
6.	Конфлікти в медичному середовищі. Поняття конфлікту.	2

	Класифікація конфліктів. Розв'язання конфліктних ситуацій. Основні стратегії поведінки у конфліктах.	
7.	Психологічні аспекти суїцидальності, танатології, евтаназії. Мотиви, цілі, різновиди суїцидальної поведінки. Психологічні аспекти умирання та смерті. Евтаназія «за» та «проти».	2
8.	ПМК	2
Разом		16

Самостійна робота здобувачів освіти – підготовка до практичних та семінарських занять, підсумкового модульного контролю.

Теми лабораторних занять – не передбачено

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Виконання індивідуального завдання передбачає підготовку повідомлення або написання реферату на основі опрацювання першоджерел на одну із запропонованих тем:

1. Структуралізм, функціоналізм і гештальтпсихологія.
2. Фройдизм, психоаналіз, неопройдизм
3. Трансперсональна психологія
4. Біхевіоризм, необіхевіоризм, оперантний біхевіоризм
5. Когнітивізм і гуманістична психологія
6. Гуманістична психологія
7. Психологічна концепція Піаже: стадії розвитку інтелекту
8. Психологічна концепція Л.С. Виготського: теорія вищих психічних функцій
9. Центральна нервова система людини, її психіка і всесвіт у своїй єдності та самостійності
10. Центральна нервова система людини, її психіка і всесвіт у своїй єдності та самостійності
11. Особистість у психоаналізі, трансперсональній психології, біхевіоризмі
12. Особистість у когнітивній та гуманістичній психології
13. Жіночі теорії особистості
14. Факторні теорії особистості
15. Теорії особистості В. Райха, Дж. Келлі, Г. Стек Саллівана, К. Левіна, Р. Мей, А.Бандури, Дж. Роттера, Е. Дюркгейма, В. Франкла, В. Джемса
16. Особистість у психології Сходу
17. Особистість в українській психології
18. Концепція психоенергетичної цілісності особистості.
19. Біопсихічна підструктура особистості
20. Психосемантика
21. Підструктура особистості «свідомість-самосвідомість»
22. Психічне здоров'я особистості
23. Психологічні механізми захисту особистості.
24. Кризи особистості в сучасному суспільстві
25. Структура спілкування та його функції

26. Основні види спілкування
27. Риси особистості, які впливають на ефективність спілкування
28. Особистісні фактори, що зумовлюють ефективність спілкування
29. Бар'єри взаєморозуміння
30. Соціально-психологічні механізми впливу в процесі спілкування
31. Стили спілкування
32. Сутність комунікативної сторони спілкування
33. Мовлення як основний засіб спілкування
34. Монологічне та діалогічне мовлення
35. Мовленнєвий етикет
36. Суттєві особливості процесу слухання як виду мовленнєвої діяльності
37. Основні бар'єри слухання
38. Невербальні засоби спілкування
39. Зворотній зв'язок у спілкуванні
40. Сутність поняття "інтерактивна сторона спілкування"
41. Види взаємодії: співробітництво, конкуренція
42. Розподіл ролей у взаємодії за Ериком Берном. Сутність побудови "зверху", "знизу" й "поруч"
43. Трансакція як одиниця взаємодії, її види та структура
44. Вплив основних життєвих позицій на взаємодію партнерів
45. Моделі поведінки партнерів у взаємодії
46. Групова взаємодія
47. Самопрезентація у процесі взаємодії
48. Структура процесу сприймання та розуміння у спілкуванні
49. Психологічні механізми соціальної перцепції: егоцентризм, рефлексія, ідентифікація, емпатія, каузальна атрибуція
50. Ефекти соціальної перцепції: "ореолу", "первинності", "новизни"
51. Перше враження про іншу людину
52. Соціальні стереотипи та упередження у сприйманні та їхній вплив на розуміння іншої людини у спілкуванні
53. Вплив зовнішніх ознак особистості на її сприймання іншими людьми
54. Сутність понять "соціальний інтелект" і "емоційний інтелект"
55. Самоуправління та саморегуляція особистості у спілкуванні
56. Емоційна саморегуляція у процесі спілкування, методи та техніки
57. Психологічні механізми саморегуляції
58. Властивості особистості, за допомогою яких здійснюється регуляторна діяльність у спілкуванні
59. Особистісні детермінанти саморегуляції спілкування
60. Вимоги до особистості медичних працівників, історичний аспект
61. «Синдром емоційного вигорання» та шляхи його попередження.
62. Правила деонтології і субординації у медичному середовищі.
63. Особливості спілкування в медичному середовищі.
64. Основні принципи спілкування медичної сестри з хворими та їх родичами.
65. Конфлікти в медичному середовищі, способи вирішення та попередження.

- 66.Механізми психологічною захисту особистості, їх визначення та значимість.
- 67.Копінг-стратегії особистості, їх визначення та значимість.
- 68.Особливості психології хворих дітей та людей похилого віку.
- 69.Сидром Мюнхгаузена: діагностика та попередження.
- 70.Вплив на психіку людини вроджених та набутих фізичних дефектів.
- 71.Залежності харчової поведінки.
- 72.Профілактика суїцидів.
73. «Телефони довіри».
- 74.Евтаназія: сучасні перспективи.
- 75.Психогігієна праці медичного працівника.

Інформаційні виступи на лекціях.

Виступи на наукових студентських форумах.

Підбір відео та аудіо матеріалів із тем навчальної дисципліни.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів до підсумкового модульного контролю

1. Психологія як наука, її предмет, методи та завдання.
2. Місце психології в системі інших наук.
3. Галузі психології. Загальна психологія.
4. Історія формування психологічних знань.
5. Зв'язок психології з іншими дисциплінами.
6. Виникнення і розвиток психіки і свідомості.
7. Діяльність.
8. Психологія пізнавальних процесів.
9. Відчуття. Поняття про відчуття. Фізіологічне підґрунтя відчуттів.
10. Класифікація та різновиди відчуттів.
11. Загальні властивості відчуттів.
12. Сприйняття. Поняття сприйняття. Функції, загальна характеристика образу сприйняття та його процесуальність.
13. Теорії та методи дослідження сприйняття.
14. Властивості та види сприйняття
15. Пам'ять. Поняття пам'яті та її теорії. Фізіологічне підґрунтя пам'яті.
16. Процеси пам'яті.
17. Різновиди пам'яті.
18. Пам'ять та організація знань.
19. Індивідуальні особливості пам'яті. Шляхи розвитку пам'яті.
20. Мислення. Поняття мислення. Теорії мислення.
21. Розумові дії та операції мислення.
22. Форми мислення та його різновиди.
23. Процес мислення та розуміння. Індивідуальні особливості мислення.
24. Мислення та інтелект. Індивідуальні особливості інтелекту. Теорії інтелекту.
25. Увага. Поняття уваги. Фізіологічне підґрунтя уваги.
26. Методи дослідження уваги.

27. Основні властивості та види уваги
28. Загальна характеристика емоцій. Розуміння емоцій. Класифікація емоцій.
29. Експресивний компонент емоційного реагування. Характеристика видів емоційного реагування.
30. Теорії емоцій. Роль і функції емоцій у керуванні поведінкою та діяльністю.
31. Розуміння та ідентифікація емоцій. Керування емоціями.
32. Воля. Поняття волі та її функцій. Вольові дії.
33. Локус контролю. Фази та ознаки вольових дій.
34. Вольові якості. Здібності. Поняття здібностей та їхнього розвитку. Види здібностей. Розвиток здібностей.
35. Психологія особистості. Темперамент. Характер.
36. Загальна характеристика особистості. Генетичні, вікові й статеві особливості особистості.
37. Соціалізація особистості. Поняття соціалізації. Особливості, умови й механізми соціалізації. Процес соціалізації.
38. Психологічний захист особистості. Загальне уявлення про «психологічний захист» і його функції.
39. Різновиди психологічного захисту та їхня характеристика. Використання психологічного захисту в життєдіяльності.
40. Дії сестри медичної/брата медичного для підтримання гарного психічного здоров'я.
41. Поняття конфлікту, його функції і психологічна сутність.
42. Причини конфліктів і їх характеристика.
43. Види конфліктів і їх характеристика.
44. Структура конфлікту, характеристика його компонентів.
45. Динаміка розвитку конфліктів.
46. Способи вирішення конфліктів і їх характеристика.
47. Спілкування як феномен психології.
48. Види спілкування і їх характеристика.
49. Структура процесу спілкування, характеристика його компонентів.
50. Психологічна характеристика комунікативної сторони спілкування.
51. Соціальна перцепція, її особливості.
52. Ефекти соціальної перцепції та їх характеристика.
53. Вербальні засоби спілкування. Види мовлення.
54. Рефлексивне слухання і його особливості.
55. Нерефлексивне слухання і його особливості.
56. Емпатійне слухання і його особливості.
57. Труднощі в процесі передачі інформації та їх подолання.
58. Невербальні засоби спілкування і його характеристика.
59. Жести і тіло, рухи людини, їх психологічна характеристика і
60. класифікація.
61. Міжособистісний простір і способи його організації.
62. Позиції партнерів у процесі спілкування.
63. Поняття візуальної психодіагностики та її зміст.

64. Бар'єри спілкування, їх види і причини виникнення.
65. Способи подолання бар'єрів спілкування.
66. Форми міжособистісного взаємовпливу, їх характеристика.
67. Поняття переконання, його засоби й умови ефективності.
68. Поняття навіювання, його засоби й умови ефективності.
69. Психологічне зараження і наслідування, їх характеристика.
70. Маніпуляції в спілкуванні.

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю

1. Вміння вести спрямовану психологічну бесіду з хворим.
2. Правильно аналізувати психологічний стан хворого з метою адекватної психотерапевтичної корекції із урахуванням психофізіологічних особливостей хворої людини в реабілітаційному процесі.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни є підсумковий модульний контроль.

Підсумковий модульний контроль здійснюється після вивчення програми модуля з дисципліни і проводиться на останньому занятті модуля. До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну (72 балів).

Студентам, які під час навчання з дисципліни мають середній бал успішності від 4,5 до 5,0 звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1

Критерії відповідності середнього балу поточної успішності результатам складання ПМК

Середній бал поточної успішності	Відповідність балам за ПМК	Традиційна оцінка
4,5	72	5
4,55	73	
4,6	74	
4,65	74	
4,7	75	
4,75	76	
4,8	77	
4,85	78	
4,9	78	
4,95	79	
5	80	

Форма проведення підсумкового контролю стандартизована і включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Конкретні форми контролю:

- усне опитування;
- письмове тестування з використанням тестів II рівня;
- вирішення ситуаційних задач II рівня.

Максимальна кількість балів підсумковою контролю дорівнює 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо здобувач набрав не менше 50 балів з 80.

Система поточного та підсумкового контролю

Викладач обов'язково оцінює успішність кожного студента на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою з використанням затверджених цикловою методичною комісією критеріїв оцінювання, розроблених з урахуванням стандартизованих загальних критеріїв оцінювання знань студентів.

Оцінка успішності є інтегрованою (оцінюються всі види роботи студента як під час підготовки до заняття, так і під час заняття) за критеріями, які доводяться до відома студентів на початку вивчення дисципліни.

Конвертація поточної оцінки, виставленої за традиційною 4-бальною шкалою, в багатобальну на кожному занятті не проводиться.

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

Конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) проводиться лише після поточного заняття, яке передуює підсумковому модульному контролю. Конвертація проводиться за таким алгоритмом:

а) підраховується середня оцінка студента за традиційною 4-бальною шкалою, отримана протягом поточних занять, що належать до цього модулю (з точністю до сотих балу);

б) для одержання конвертованої багатобальної сумарної оцінки поточної успішності за модуль середня оцінка, отримана за традиційною 4-бальною шкалою, помножується на коефіцієнт 24. Винятком є випадок, коли середня за традиційною 4-бальною шкалою оцінка становить 2 бали. У цьому разі студент отримує 0 балів за багатобальною шкалою;

в) середній бал поточної успішності розраховується на загальну кількість занять у модулі.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність під час вивчення модуля складає 200 балів.

Мінімальна кількість балів за модуль, яку повинен набрати студент для отримання заліку, складає 120 балів.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності.

Оцінювання самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Методи навчання

У процесі викладання дисципліни застосовуються різні методи навчання:

- за джерелом інформації та формування умінь і навичок: вербальні, наочні та практичні.
- в залежності від основних дидактичних завдань: отримання нових знань, формування вмінь та навичок, перевірки й оцінки знань, а також
- усне обговорення питань теми із залученням більшої частини студентів групи;
- бліц-опитування;
- дискусії з проблемних ситуацій;
- реферативні виступи;
- тестування в письмовій формі;
- виконання письмових завдань тощо.

Методи контролю усний, письмовий, програмований контроль.

Матеріально-технічне (програмне) забезпечення дисципліни

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи загальної психології та психологія професійного спілкування».
2. Презентації лекцій.
3. Контрольні питання, тести, проблемні питання, ситуативні завдання.
4. Перелік індивідуальних завдань.
5. Питання та завдання для поточного контролю знань і вмінь студентів.
6. Додаткова література та ілюстративні матеріали

Навчальні матеріали та ресурси

Базова

1. Основи загальної і медичної психології, психічного здоров'я та міжособового спілкування. Підручник (ВНЗ I—III р. а.) /А. Шевченко, І. Губенко, О. Карнацька — 3-е вид., переробл. і допов.- Вид-во «Медицина», 2021.-312с.
2. Загальна психологія /Долинська Л.В., Скрипченко О.В., Огороднійчук З.В. — Каравела, 2023. — 464 с.
3. Медична психологія: підручник / Р.І. Ісаков. К.: «Медицина», 2025. — 367 с.
4. Медична психологія: навчальний посібник/ Н.П. Панчук. — Київ: Вид-во «SBA Print», 2025. — 344 с.

Допоміжна:

1. Загальна психологія.: підр. [для студ. вищ. навч. закл.]/ М. Й. Варій — [3-тє вид.]. — К.: Центр учбової літератури, 2019. — 1007 с.

2. Основи загальної та медичної психології / за ред.І.С.Вітенка, О.С.Чабана. Тернопіль:Укрмедкнига.-2003.-344с.

Відеоресурси:

<https://www.youtube.com/watch?v=X3H7vfOz7no>

<https://www.youtube.com/watch?v=ruTuR6trMp0>

<https://www.youtube.com/watch?v=TlcJuw8tBqE>

<https://www.youtube.com/watch?v=XVEqbX-H2is>

<https://www.youtube.com/watch?v=D-LPqbn0p8s>

https://www.youtube.com/watch?v=NcQtdv_OVKY

<https://www.youtube.com/watch?v=a24YPiQFPBc>

<https://www.youtube.com/watch?v=ZPY1EoiXA80>

<https://www.youtube.com/watch?v=Zyx9rgnTCs4>

<https://www.youtube.com/watch?v=vgyPLh-73Nc>

<https://www.youtube.com/watch?v=omxb2PwBHss>

<https://www.youtube.com/watch?v=-FfEvVN6Fmg&pp=0gcJCU0KAYcqIYzv>

<https://www.youtube.com/watch?v=38RrG9hFzJQ&pp=0gcJCU0KAYcqIYzv>

<https://www.youtube.com/watch?v=LM-10eQzikk>

Інформаційні ресурси

1. <https://westudents.com.ua/knigi/505-zagalna-psihologya-skripchenko-ov-.html>
2. <http://ukrpsychiatry.org/>
3. <https://neuronews.com.ua/>

Розробник (розробники):

д.мед.н., проф. Скрипніков А.М., д.мед.н., проф. Васильєва Г.Ю.